



Un gran viatge

Fer una gran viatge et canvia la manera de pensar, de mirar, d'entendre el món.

Tal volta siga pretensions dir-li viatge a transitar uns camins coneguts, sense obrir cap «via» nova, però les experiències viscudes intensament sempre són, per definició, noves i vitals. Inclús fer turisme (recórrer un «tour» molt concret i concorregut) també pot esdevenir enriquidor si estem oberts a conèixer noves cultures.

L'últim «viatge» que hem fet m'ha portat a escriure unes breus reflexions, de les quals hui vull compartir-ne un parell:

1. La importància de les llengües i d'estimar-les.

El primer símptoma d'estar lluny de casa és sentir parlar una llengua molt diferent a la teua. Només eixe fet (no comprendre pràcticament res) ja et situa en terra a descobrir. Tot un repte, tot un goig!

Però el més «curiós» és vore l'alegria que generem en intentar dir-los en la seua llengua: «hola», «bon dia» o «gràcies». Només amb eixe xicotet esforç ja et tracten d'una altra manera. És una mostra de respecte a la seua cultura que tots agraeixen. Ens apropa al poble que visitem.

Estimar una llengua és voler compartir-la i ensenyar-la. Una llengua pròpia és un espai propi, un lloc en el món, un orgull de ser diferents. Tots els pobles (nacions, si la llengua fa la nació!) que hem conegut en el viatge han mostrat molt d'interés i molta satisfacció a ensenyar-nos quatre expressions «seues». Evidentment, la nostra pronunciació els feia riure amb ganes. Tots a riure!

Ara ve la part «estranya» i trista. Un dia descobrim, raonant dels fills, que tota eixa alegria, satisfacció, orgull i amor per la seua llengua, NO es transmet als jóvens. L'explicació (a qué ens recorda?) és que «millor que aprenguen la llengua comuna a tots els pobles de l'Estat i no la del seu poble!». Quasi caic de tò.

No vull entrar a valorar el desastre que eixa «modernitat» de perdre la llengua pròpia significa per a les cultures. Només vos recomanaré un llibre que en el títol ho diu tot. Es tracta de Las buenas intenciones, de **Max Aub**.

2. Els impactes (in)necessaris.

Diuen que els viatges ens obrin els sentits, que augmenten les ganes de no perdre'ns res. Mirem, escoltem, olorem més que mai. Tot ens sembla «autèntic» i extraordinari.

També és interessant pensar qué ocorre «gràcies» a la nostra presència. Vull dir, sense estar nosaltres allí moltes coses no passarien. Ni el trànsit de turistes amunt i avall, ni els sorolls continus en les aglomeracions, ni l'obsessió en vendre-li al foraster qualsevol coseta. La contaminació (acústica, lumínica, de residus...) és en gran part el resultat d'una hiperactivitat «temporal» encaminada a traure-li tot el suc al turiste.

De fet, quasi tota la parafernàlia d'un poble turístic es construeix en funció dels clients, de la «vacança a munyir». Els locals només tenen dos opcions: intentar traure'n profit de la temporada; o patir estoicament totes les incomoditats del «model extractiu».

Ací tornem a tindre un paral·lelisme amb la nostra terra. No és gens fàcil valorar quines **incomoditats** són «acceptables» per aconseguir que l'economia local siga forta. Tampoc és fàcil aclarir si realment els beneficiaris són, majoritàriament, negocis locals. En l'actual augment de la



«turistificació» és cada volta més difícil que els guanys es queden al poble. Com tot «lo macro», els «grans events» generen grans beneficis a uns pocs.

L'impacte social d'eixe model turístic massiu, i concentrat en la temporada d'estiu, és faena precària: pocs mesos, moltes hores al dia; molts mesos, res. Això **no** és turisme de Qualitat, no és vida de Qualitat.

La **conclusió** d'aquesta semblança del fet turístic és evident: tot allò que se n'ix de la vida «natural» d'un poble, i que es crea com artifici al servei del client, perd la gràcia de la cultura a descobrir i es converteix en un constructe de «modernitat estàndard». Amb l'únic objectiu de fer diners, encara que siga passant per damunt dels drets dels treballadors i del respecte al medi ambient.

El descobriment d'allò estrany, el goig de «ser el primer» en vore un espai, en interactuar amb una persona «autèntica» (no imitadora de models externs), en provar un menjar o una beguda exclusivament local... Tot això que ens transporta a «un altre món» és l'atractiu del vertader viatge.

La vida mateixa, sense interès, sense reptes, sense esforç es converteix en un simple tràmit «burocràtic»; amb l'actitud dels xiquets, que tot ho volen saber, és (ha de ser) el GRAN viatge personal. I eixe és l'aprenentatge que tota experiència nova, intensa, quasi de «supervivència», ens recorda: Que la vida són «dos dies», que «passa en una volà», que cal respectar-nos i cuidar-nos, i que viure amb salut és viure plenament.

I que la **salut** és la capacitat de pensar, de dir, de fer sense més limitacions que el respecte als demés i a la natura. Que més diversitat és, generalment, més salut. Que els desequilibris dins d'una mateixa societat no són saludables. I que cal acordar els límits de les activitats que rebaixen la salut del poble. No sempre més és millor.

Això sí, més qualitat, més compartir, més conèixer, més comprendre'ns.

Cullera, 29 de Juliol de 2023 **Adrià Gomar**